

BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	██████████ ; Woonstichting VechtHorst
Aangevraagde activiteiten :	Sloop en realisatie nieuwbouw
Datum ontvangst aanvraag :	26.01.2023
Locatie :	Julianastraat 32-78, Oranjestraat 33-63 Staphorst
Datum beschikking :	12.06.2023
Kenmerk :	D2023-01-009745
Zaaknummer :	2023-002588

Datum verzending

12.06.2023

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	4
A.1	Aanvraag	4
A.2	Besluit	4
A.3	Ondertekening en verzending	4
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen	6
B.3	Soortspecifiek	7
B.4	Huismus	7
B.5	Vleermuizen	8
B.6	Egel	9
B.7	Overige zaken	9
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT	10
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	10
C.1.1	Bevoegdheid	10
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	10
C.1.2	Procedure	10
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	10
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	10
C.1.2.3	Relevante overige besluiten	10
C.1.3	Toetsingskader soorten	10
C.1.3.1	Wettelijke regels	11
C.1.3.2	Provinciaal beleid	11
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	12
C.2.2	Doel van het project	13
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	13
C.2.4	Periode	13
C.2.5	Onderliggende documenten	14
C.2.6	Aanvullende gegevens	14
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	14
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	14
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	15
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	16
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	16
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	16

C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	17
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	17
D.	SLOTCONCLUSIE	18
	BIJLAGE I; KAARTEN LOCATIES VERBLIJFPLAATSEN	19
	BIJLAGE II; RANDVOORWAARDEN BIJ VERVANGENDE NESTPLAATSEN HUISMUS	21
	BIJLAGE III; LOCATIES TIJDELIJKE MITIGATIE	22
	BIJLAGE IV; TOEKOMSTIGE SITUATIE, PERMANENTE MITIGATIE	23

A. BESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

█ van het adviesbureau Econsultancy B.V. heeft, namens █ van Woonstichting vechthorst, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 26 januari 2023 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2023-002588. Op 2 maart 2023 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

De aanvraag is gedaan vanwege de sloop van woningen, het verwijderen van groen en de realisatie van nieuwbouw. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij besluiten u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten, soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn. In het bijzonder gaat het om de volgende verboden:

- het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van huismussen weg te nemen³;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen⁴;
- vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel opzettelijk te beschadigen of te vernielen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op sloop en nieuwbouw voor de locatie Julianastraat 32-78, Oranjestraat 33-63 Staphorst. Deze ontheffing treedt in werking op 1 september 2023 en is geldig tot en met 31 december 2025. Wij hebben een langere ontheffingsperiode opgenomen om rekening te houden met het eventueel ongeschikt maken van tijdelijke verblijfplaatsen.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit. De motivering voor ons besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

- █. (2023), Rapportage activiteitenplan Julianastraat 32-78 en Oranjestraat 33-63, Staphorst, Econultancy.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het besluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.3, eerste lid, 3.8, eerste lid en art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

³ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁴ Art. 3.5, vierde lid Wnb

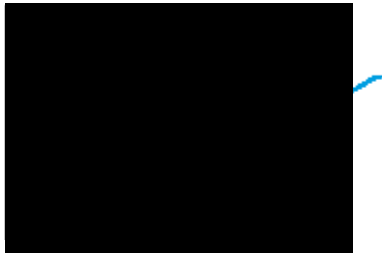
⁵ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Staphorst;
- Econsultancy B.V., [REDACTED].

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat in onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, team Juridische Zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via https://regelen.overijssel.nl/Producten_en_diensten/Bezwaar_klacht_informatie_schade/Bezwaar_tegen_beslissing_provincie_Overijssel.
3. Via de e-mail naar klachtenbezwaar@overijssel.nl.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de rechtbank Overijssel: 088 - 361 55 55.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2023-01-009745). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁶, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁶ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- Minimaal 3 jaar ervaring heeft met het uitvoeren van soortgericht onderzoek, eventueel onder begeleiding van een ervaren ecooloog; én
- Soort specifieke kennis heeft opgedaan door middel van veldwerk, onderzoek, studie of opleiding; én
- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming én is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, EIS Nederland, FLORON, SOVON).

B.3 Soortspecifiek

5. De uitvoering van het ongeschikt maken van verblijfplaatsen vindt buiten de meest kwetsbare perioden plaats (rood in onderstaand overzicht).
 - Huismus: broedperiode 1 maart tot en met 30 september en tijdens vorst (dagen met overdag temperaturen $<0^{\circ}\text{C}$) in de periode van december tot en met februari.
 - Gewone dwergvleermuis: voortplantingsperiode 15 mei tot en met 31 augustus. Winterperiode 1 november tot en met 31 maart.
 - Ruige dwergvleermuis: Winterperiode 1 november tot en met 31 maart. Als een locatie jaarrond wordt gebruikt is de periode 15 april tot en met 15 augustus de minst kwetsbare periode om te werken.
 - Egel: voortplantingsperiode van 15 maart tot en met 31 augustus en de overwinteringsperiode die loopt van 1 november tot en met 15 maart.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
Huisumus												
Ruige dwergvleermuis												
Gew. dwergvleermuis												
Egel												

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. Een ecologisch deskundige op het gebied van de betreffende soorten beoordeelt wanneer de hierboven beschreven kwetsbare perioden beginnen en eindigen. In de oranje periode is het eventueel mogelijk om verstorende activiteiten uit te voeren als uit beoordeling van een ecologisch deskundige blijkt dat er geen verblijfplaatsen in gebruik zijn in het plangebied.

B.4 Huismus

6. U realiseert veertien tijdelijke kasten van het type huismuskast (HMT2) van Unitura voor mei 2023 op de locaties zoals weergegeven in bijlage III. De locaties worden in het logboek aangetekend (specifieke locatie op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's. Tijdelijke huismuskasten zijn geplaatst, en worden behouden, volgens de regels in bijlage II;
7. Deze tijdelijke huismuskasten mogen later eventueel verwijderd worden onder de volgende voorwaarden:
 - nadat de permanente maatregelen zijn opgeleverd en deze minimaal drie maanden beschikbaar zijn geweest voor de huismus;
 - buiten de kwetsbare periodes van de huismus (zie voorschrift 5);
 - voorafgaand aan het verwijderen van de tijdelijke kasten voor de huismus moet een ecologisch deskundige vaststellen of de betreffende kasten op dat moment niet gebruikt worden. Als is vastgesteld dat er geen huismussen of andere (vogel)soorten aanwezig zijn verwijderd u de nestkasten direct of maakt u de kast ontoegankelijk;
 - binnen de looptijd van deze ontheffing.

Na de looptijd van de ontheffing moet er gecontroleerd worden door een ecologisch deskundige of de nestkasten in gebruik zijn door huismussen of andere beschermde soorten. Als dat het geval is, is een ontheffing nodig.
8. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de huidige verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt op de volgende wijze:
 - uiterlijk twee weken voor de kwetsbare periode zoals genoemd in voorschrift 5 en minimaal 3 tot 5 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - door de groenvoorzieningen te verwijderen uit het plangebied;

- tussen het plaatsen van tijdelijke nestplaatsen en het daarop volgend ongeschikt maken van bestaande nestplaatsen zit minimaal 3 maanden.
9. U realiseert bij de afronding van dit project minimaal 26 permanente vervangende verblijfplaatsen voor de huismus. Dit gebeurt door duurzame inbouwkasten in te metselen, de huismuskast HMP2 of vergelijkbaar. Deze kasten komen op de locaties zoals aangegeven in bijlage IV van dit besluit. Bij realisatie van permanente nestplaatsen moet tevens invulling gegeven worden aan de overige ecologische vereisten voor een optimale nestplaats, zoals weergegeven in bijlage II bij deze ontheffing.

B.5 Vleermuizen

10. In september 2022 zijn tijdelijke vleermuiskasten ophangen. De kasten moeten op de volgende wijze zijn geplaatst en aanwezig blijven:
- kasten van het type VTM1 van Unitura zijn geplaatst met een factor 4 per aanwezige zomer- en/of paarverblijfplaats (dus minimaal 40 kasten);
 - minimaal 4 kasten van het type VTM3 van Unitura zijn geplaatst ter compensatie van 1 kraamverblijfplaats;
 - de tijdelijke kasten ter compensatie voor zomer- en/of paarverblijfplaatsen zijn binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen geplaatst;
 - minimaal 1 tijdelijke kraamkast is binnen 50 meter geplaatst, de andere kraamkasten zijn binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen geplaatst;
 - de locaties zijn vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
 - de kasten worden zoveel mogelijk opgehangen in verschillende windrichtingen, zodat verschillende microklimaten worden aangeboden;
 - de verblijfplaatsen hebben minimaal drie meter vrije vliegruimte voor en onder de invliegopening;
 - de locaties van de kasten moeten worden genoteerd in het logboek (specifieke locaties op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's.
11. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen (voorschrift 10) mogen later worden verwijderd onder de volgende voorwaarden:
- buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5;
 - na een gewenningsperiode van drie maanden in de periode april tot en met oktober;
 - buiten de kwetsbare perioden zoals beschreven in voorschrift 5;
 - binnen de looptijd van de ontheffing wordt eerst een controle plaats te vinden of de kasten worden gebruikt, als dit het geval is mogen de kasten onder begeleiding van een ecologisch deskundige ongeschikt worden gemaakt en verwijderd, conform de kennisdocumenten van de gewone- en de ruige dwergvleermuis. Na de looptijd van deze ontheffing wordt voor het verwijderen gecontroleerd te worden door een deskundige op het gebied van vleermuizen of de alternatieve verblijfplaatsen in gebruik zijn. Als dat het geval is, is een ontheffing noodzakelijk om de verblijfplaatsen te mogen verwijderen.
12. Voor de gewone- en de ruige dwergvleermuis moeten tenminste 44 (factor 4 per verloren verblijfplaats) permanente voorzieningen zijn gerealiseerd, dit wordt gedaan door:
- voor de compensatie van de kraamverblijfplaats worden minimaal 4 inbouwkasten van het type VMPMK1 of vergelijkbaar geplaatst in de te realiseren nieuwbouw;
 - voor de compensatie van de zomer- en/of paarverblijfplaatsen worden minimaal 40 inbouwkasten van het type VTPM1 of vergelijkbaar geplaatst in de te realiseren nieuwbouw;
 - de kasten hebben minimaal 3 meter vrije vliegruimte voor en onder de kast
 - de locatie is vrij van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten het bereik van roofdieren;
 - de kasten worden zoveel mogelijk geplaatst in verschillende windrichtingen, zodat verschillende microklimaten worden aangeboden;
 - de exacte locaties van de kasten staan in bijlage IV van dit besluit en moeten worden genoteerd in het logboek (specifieke locaties op een kaart, niet alleen adres), bij voorkeur met foto's.

B.6 Egel

13. Drie maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken van het leefgebied worden vijf verblijfplaatsen gerealiseerd door het plaatsen van egelkasten (type ZK EM 01 van Vivara) in tuinen binnen 200 meter van het plangebied. Deze kasten blijven beschikbaar nadat de werkzaamheden zijn afgerond of worden verplaatst naar het plangebied zodra de werkzaamheden zijn afgerond buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5 en wanneer uit controle door ecologisch deskundige blijkt dat de kasten niet in gebruik zijn.
14. Voorafgaand aan de werkzaamheden maakt de ontheffinghouder het gebied ongeschikt voor de egel. Het ongeschikt maken moet op de volgende wijze gebeuren:
 - buiten de kwetsbare perioden zoals genoemd in voorschrift 5;
 - begroeiing wordt gekapt, potentiële verblijfplaatsen worden verwijderd en vegetatie wordt stapvoets kort gemaaid (maximaal 10cm hoog);
 - tijdens dit proces wordt in één richting gewerkt, in de richting van te behouden leefgebied. Deze werkrichting wordt door de ecologisch deskundige gekozen, zodanig dat eventueel aanwezige dieren steeds de mogelijkheid hebben om te vluchten;
 - de werkzaamheden moeten direct starten na het ongeschikt maken of de begroeiing moet lager worden gehouden dan 10cm.
15. Bij de afronding van dit project legt de ontheffinghouder geschikt leefgebied aan in het plangebied als permanent alternatief. Het realiseren van dit nieuwe permanente leefgebied moet op de volgende wijze:
 - dit nieuwe leefgebied is minimaal 3248 m² groot en is van vergelijkbare of betere kwaliteit voor de egel als het leefgebied dat verloren gaat;
 - het leefgebied betreft onder andere de tuinen, deze blijven allemaal bereikbaar voor de egels en worden hoofdzakelijk groen ingericht doormiddel van hagen en struikgewassen (meidoorn, sleedoorn, haagbeuk en wilde liguster);
 - in de nieuwe situatie worden aaneengeschakelde groenelementen (struiken en hagen) toegepast om versnippering tegen gegaan en worden diverse fruit- en nootbomen (hazelaar, walnoot en zoete kers) geplant;
 - verder wordt een bloemrijk grasveld gerealiseerd wat geschikt is als foerageergebied voor de egel;
 - het leefgebied wordt aangelegd op de locaties zoals beschreven in bijlage III van dit besluit.

B.7 Overige zaken

16. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de huismus, egel, gewone- en ruige dwergvleermuis.
17. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

Het besluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁷. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Staphorst gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren. Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Staphorst
Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden	Provincie Overijssel contactadres: Postbus 10078, 8000 GB Zwolle E-Mail: postbus@overijssel.nl

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ruime afstand van het projectgebied. Op deze afstand kunnen directe effecten op Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Eventueel kan er echter sprake zijn indirecte effecten door stikstofdepositie. Op basis van de voorliggende aanvraag om ontheffing kunnen wij hierover geen besluit nemen. Als u zekerheid wilt over het wel of niet vergunningplichtig zijn, kunt u hiervoor een separate aanvraag bij ons indienen. Voor vragen over deze vergunning Wnb kunt u contact met ons opnemen (Overijssel Loket 038 499 88 99).

C.1.3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

⁷ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

C.1.3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁸ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁹ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹⁰ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹¹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

C.1.3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

⁸ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁹ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹⁰ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹¹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹² niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten – en/of – het ecologisch functioneel leefgebied van de huismus zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De initiatiefnemer is voornemens de bebouwing op de locaties te slopen en nieuwbouw toe te passen. Het plangebied is bebouwd met woningen, schuren en garages, speelweides en omliggend groen. De woningen betreffen rijtjeswoningen met een zadeldak. De daken zijn afgewerkt met boeidelen.

Alle bebouwing binnen het plangebied wordt gesloopt en alle groenvoorzieningen worden verwijderd. De initiatiefnemer is voornemens om in het vierde kwartaal van 2023 te beginnen met de sloopwerkzaamheden. De sloop start in december 2023. De bouw wordt uitgevoerd van april 2023 tot en met juli 2025. De bouw verloopt van de noordzijde naar de zuidzijde. De appartementen worden in april 2025 opgeleverd en de woningen zullen in juli 2025 worden opgeleverd.

Figuur 1; plangebied en impressiefoto's van de bestaande woningen.

¹² Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

C.2.2 Doel van het project

De realisatie van nieuwbouw woningen.

Figuur 2; Toekomstige situatie plangebied.

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van de verbodsbepalingen en soorten, zoals opgenomen in tabel 1.

Tabel 1: soorten en verbodsbepalingen

Soort	verbodsbepaling	(Opzettelijk) doden of vangen ^{13, 14, 15}	nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk vernielen of beschadigen ¹⁶	Opzettelijk verstoren ^{17, 18}	eieren van deze soort opzettelijk te vernielen of te rapen ¹⁹	voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen ^{20, 21}	opzettelijk te ontwortelen of te vernielen ^{22, 23}
Huismus			X				
Gewone dwergvleermuis						X	
Ruige dwergvleermuis						X	
Egel						X	

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 september 2023 tot en met 1 september 2025.

- 13 Art. 3.1, eerste lid Wnb
 14 Art. 3.5, eerste lid Wnb
 15 Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb
 16 Art. 3.1, tweede lid Wnb
 17 Art. 3.1, vierde lid Wnb
 18 Art. 3.5, tweede lid Wnb
 19 Art. 3.5, derde lid Wnb
 20 Art. 3.5, vierde lid Wnb
 21 Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb
 22 Art. 3.5, vijfde lid Wnb
 23 Art. 3.10, eerste lid, sub c Wnb

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Gerritsten R. (2019), Ecologisch onderzoek Staphorst Kon Julianastraat & Oranjestraat ;
- Gerritsten R. (2020), Notitie aanvullend ecologisch onderzoek;
- Machtiging ontheffingaanvraag, Vechthorst;
- Jeronimus V.R. (2023), Rapportage activiteitenplan Julianastraat 32-78 en Oranjestraat 33-63, Staphorst, Econultancy;
- Jeronimus V.R. (2023), Aanvullende informatie, Econultancy.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 26 januari 2023 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd. Op 2 februari 2023 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 2 maart 2023^{f24} ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel de kennisdocumenten van de huismus, de gewone en de ruige dwergvleermuis en de Handreiking Soortenbescherming Overijssel bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de quickscan en de notitie aanvullend ecologisch onderzoek wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd.

In 2019 is door EcoMilieu Advies een quickscan uitgevoerd, inclusief bronnenonderzoek en een veldonderzoek op 20 maart 2019. Op basis van deze quickscan is niet uit te sluiten dat het plangebied wordt gebruikt door steenmarter, egel, vleermuizen, huismus en gierzwaluw. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

Voor de gierzwaluw zijn drie gerichte inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 1 juni t/m 15 juli 2019 conform het Kennisdocument gierzwaluw. Tijdens de onderzoek is gebruik gemaakt van verrekijkers en warmtebeeldcamera's. Het gierzwaluwonderzoek in het onderzoeksgebied is uitgevoerd door 2 ervaren veldecologen. Tijdens alle vleermuisinventarisatiemomenten is daarnaast ook gelet op de aanwezigheid van gierzwaluwen. Er zijn tijdens alle inventarisatiemomenten geen gierzwaluwen in het plangebied aangetroffen die enige binding met de woonhuizen in het plangebied vertoonden.

Voor de huismus zijn in het onderzoeksgebied twee gerichte inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 1 april t/m 15 mei 2019 conform het Kennisdocument huismus, met de verrekijker en warmtebeeldcamera. Tijdens alle andere inventarisatiemomenten in het onderzoeksgebied is ook gelet op de eventuele aanwezigheid van huismusterritoria. In het plangebied zijn zeven nestlocaties van de huismus aangetroffen, zie bijlage I voor de exacte locaties. Waarschijnlijk zijn de nestlocaties aanwezig in de plantsoenen binnen het plangebied. Tijdens de onderzoeken is vastgesteld dat er ondanks het baltsen op de daken, er geen huismussen onder de daken verdwenen. De daken van de woningen zijn niet geschikt voor de huismus vanwege de afwezigheid van toegankelijke kieren of spleten.

In 2019 is binnen het plangebied, conform het vleermuizenprotocol 2017, aanvullend onderzoek uitgevoerd naar zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van full spectrum batrecorders, led zaklampen en warmtebeeldcamera's. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd door drie ervaren ecologen. Uit dit onderzoek zijn zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis gebleken, zie bijlage I voor de exacte locaties binnen het plangebied. Alle verblijven zaten in de spouwventilatioeroosters, met uitzondering van de ruige dwergvleermuis die een balts- en paarverblijfplaats tussen de dakboeirand had.

²⁴ Kenmerk provincie D2023-03-002216

Aan de K. Julianastraat 69 (buiten het plangebied) zat een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis van 42 gewone dwergvleermuizen. Binnen het plangebied ligt één kraamverblijfplaats van 65 gewone dwergvleermuizen.

Tijdens alle inventarisatiemomenten is o.a. met de warmtebeeldcamera's intensief gekeken naar aanwijzingen/sporen die kunnen duiden op de aanwezigheid van overige beschermde soorten. Er zijn tijdens de onderzoeken totaal vijf egels aangetroffen in het plangebied, zie bijlage I. De egels liepen regelmatig heen en weer de straat over richting de tuinen of andere groenelementen buiten het plangebied. In het plangebied zijn tijdens de veldbezoeken geen aanwijzingen of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van overige beschermde soorten zoals onder andere de steenmarter, bunzing, wezel, huiswaluw of andere beschermde ontheffingplichtige soorten. Vanwege het ontbreken van sporen, aansluitende grote groenelementen en de ligging in de bebouwde kom is er geen verwachting dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied van marterachtigen.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan verloren:

- Minimaal 7 nesten van de huismus;
- 3 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de spouwventilatioeroosters;
- 1 kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 4 zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de spouwventilatioeroosters;
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de spouwventilatioeroosters;
- 2 paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis in de spouwventilatioeroosters en achter boeidelen;
- vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de egel;
- 1397 m² geschikt habitat en 3257 m² matig geschikt habitat van de egel.

De exacte locaties van deze verblijfplaatsen staan in bijlage I. Vier zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vormen tevens 4 paarverblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis. In het activiteitenplan wordt uitgegaan van zomer- en paarverblijfplaats op deze locaties.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag²⁵, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in de kennisdocumenten van Bij12. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk geminimaliseerd. In *B. Voorschriften bij het besluit* zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Voor de start van de werkzaamheden worden tijdelijke vervangende verblijfplaatsen gerealiseerd voor huismussen, vleermuizen.
- Het ongeschikt maken van verblijfplaatsen vindt plaats buiten de meest kwetsbare perioden.
- Voor de start van de werkzaamheden vindt een controle plaats om te kijken of er geen soorten aanwezig zijn in het plangebied.
- In de nieuwe situatie wordt rekening gehouden met biodiversiteit en beschermde soorten.
- Er komen nieuwe verblijfplaatsen voor huismussen.
- In de nieuwe situatie komen verblijfplaatsen voor vleermuizen in de bebouwing, meer dan wordt voorgeschreven. 52 paarverblijfplaatsen en 8 kraamverblijfplaatsen.
- De tuinen worden geschikt en toegankelijk voor huismussen, egels en andere soorten.
- Er komt een bloemenweide en verschillende noten en fruit bomen in het plangebied.
- In het plangebied komen verschillende aaneengeschaalde groenelementen om onderdelen te verbinden.

De staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als zeer ongunstig²⁶. Het verwijderen van daken leidt tot de grootste afname van broedgelegenheid voor de huismus. Daar waar daken worden vervangen verdwijnt broedgelegenheid voor huismussen.

²⁵ Hoofdstuk 6

²⁶ Sovon (2022), Staat van instandhouding van soorten van de Vogelrichtlijn zonder instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden

De gewone- en ruige dwergvleermuis zijn algemeen voorkomende vleermuissoorten in Nederland en worden in het gehele land aangetroffen. Over de huidige trend in aantallen en verspreiding van de gewone dwergvleermuis is veel onbekend²⁷. De staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is beoordeeld als matig ongunstig²⁸. De vleermuizen maken gebruik van allerlei spleetvormige ruimten zoals spouwmuren, achter gevelbetimmering en dakbeschot. De verwachting is dat bij de grote hoeveelheid verduurzamings- en onderhoudsprojecten veel verblijfplaatsen en waarschijnlijk ook vleermuizen verloren gaan.

Uit de populatiegegevens van de egel in Nederland blijkt dat het aantal dieren in de periode 1994 tot 2004 achteruitliep, maar daarna tot 2010 herstelde. Helaas werd dat vervolgens weer opgevolgd door een daling. Over de exacte oorzaken van deze dalingen is geen consensus en over de absolute populatiegrootte is ook nog weinig bekend. Grote dreigingen voor deze soort zijn het verkeer en versnippering van het landschap. Door de aanleg van infrastructuur, schuttingen en andere barrières maar ook door het verdwijnen van ruigtes en houtwallen wordt het habitat van egels verkleind.²⁹

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen worden aangebracht en in de nieuwe situatie worden permanente voorzieningen gerealiseerd. Hierdoor hebben de werkzaamheden geen significant negatieve gevolgen voor de aanwezige lokale populaties. Verder wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de soorten. Wij oordelen dat op deze manier de werkzaamheden geen invloed hebben op de gunstige staat van instandhouding van de populaties

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van sloop van woningen en de realisatie van nieuwbouw leiden tot het vernielen van nesten van de huismus en het beschadigen en/of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de egel, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1, artikel 3,5 en artikel 3.8 van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

De werkzaamheden zijn locaties specifiek en kunnen nergens anders worden uitgevoerd. Een alternatief zou zijn om de bebouwing te renoveren. Aangezien er een grote vraag is naar woningen ligt de focus op het verdichten van woonwijken en hier woningen voor 1-2 persoonshuishoudens te realiseren, die in basis ook zorggeschikt zijn. De huidige jaren '60 woningen zijn energetisch slecht, erg gedateerd en hebben (ook na een grondige renovatie) nog steeds niet de juiste plattegronden voor deze beoogde 1-2 persoons doelgroep en ze zijn dus niet toekomstbestendig.

Voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke maatregelen getroffen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. Zo worden tijdelijke en permanente verblijfplaatsen gerealiseerd, wordt er rekening gehouden met de planning en worden de aanwezige natuurwaarden versterkt terug gebracht in de nieuwe situatie.

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

²⁷ Gewone dwergvleermuis, Zoogdiervereniging, 2021

²⁸ Ruige dwergvleermuis, Zoogdiervereniging, 2018

²⁹ Egel, Zoogdiervereniging, 2023

Het realiseren van geschikte nieuwe woningen zal een positief effect hebben op de volksgezondheid. Het hebben van een goede, veilige woning is een primaire levensbehoefte van de mens. De relatie tussen huisvesting en gezondheid is breed onderzocht en in kaart gebracht, waaruit blijkt dat het hebben van een veilige en goede woning bijdraagt aan de fysieke en mentale gezondheid van mensen

Verder zullen de nieuwe woningen energiezuinig zijn door onder andere goede isolatie. Dit levert toekomstbestendige woningen op. Goed-geïsoleerde en duurzame woningen leiden tot het terugdringen van de CO₂-uitstoot en het verminderen van fossiele emissies leidt tot verbeterde luchtkwaliteit en heeft daardoor indirect ook een positief effect op de volksgezondheid.

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³⁰ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³¹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

³⁰ Art. 1.10, derde lid Wnb

³¹ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten van huismussen en voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de egel te beschadigen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

Bijlage I; Kaarten locaties verblijfplaatsen

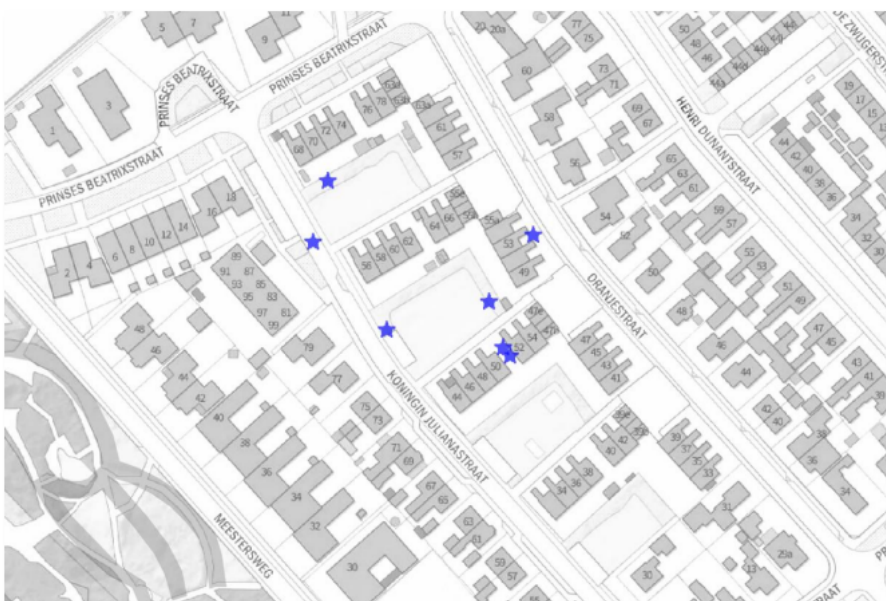
Figuur 3; Locaties baltsende en nest indicerende (rode sterren) huismussen plangebied.

Figuur 4; Locaties kraam- en zomerverblijfplaatsen plangebied.

Figuur 5; : Locaties balts- en paarverblijfplaatsen plangebied.

Figuur 6; Locaties aangetroffen egels binnen het plangebied.

Bijlage II; randvoorwaarden bij vervangende nestplaatsen huismus

Voor vervangende nestplaatsen geldt:

- dat ze minimaal drie maanden voor het ongeschikt maken van de oorspronkelijke nestplaats aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen;
- dat er meerdere nestplekken bij elkaar aangeboden moeten worden. Zorg dat de openingen minimaal 50 centimeter uit elkaar liggen; dit kan dichterbij elkaar, maar zorg er dan voor dat de nestingang niet zichtbaar is voor de huismus die in de andere nestingang zit;
- dat ze zo dicht mogelijk bij de locatie van de oorspronkelijke verblijfplaats worden geplaatst en als dat niet mogelijk is, dan in de directe omgeving (in de regel binnen 200 meter) van de oorspronkelijke nestplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen;
- dat ze op minimaal 3 meter hoogte gerealiseerd worden;
- dat er een passende broedruimte aangeboden wordt. Een kunstmatige nestruimte (binnenmaten) moet voldoen aan de volgende eisen:
 - een bodemmaat van circa 13 B x 25 L cm,
 - een hoogte van circa 14 cm en
 - een invliegopening met meer breedte dan hoogte (diameter max. 3.5 cm);
- dat ze op een voor de huismus geschikte wijze en plek worden aangebracht. Zo mogen ze niet te heet worden in de middagzon, maar zich ook niet op een te koude locatie bevinden: voorkeur heeft een noord of oost expositie of een ligging in de schaduw van een dakgoot, dakoverstek of iets dergelijks. Temperatuurverloop in nestplaatsen van huismus wordt bepaald door de oriëntatie van deze nestplaatsen;
- dat binnen 50 m van de nieuwe nestplaats continu voldoende dekking aanwezig is. Het gaat dan om struiken met een hoogte van 2 á 3 meter hoog. Die zorgen voor voldoende effectiviteit. De effectiviteit wordt verhoogd als het om altijdgroene struiken, dicht vertakte struiken of stekelige struiken gaat;
- dat er altijd (zo mogelijk binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter) voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken beschikbaar zijn. Met name inheemse planten/struiken en enkele inheemse grote bomen zijn leverancier van eiwitrijk voedsel (kleine zachte insecten, larven, rupsen) voor de jongen. Altijd groenblijvende struiken/bomen, dicht vertakte hagen, gevelbegroeiing of plekken onder daken zijn geschikt als collectieve slaapplek (en tevens voor dekking) voor mannetjes, ongepaarde vrouwtjes en jonge vogels;
- er zijn altijd plekken voor stofbaden (binnen 100 meter, bij voorkeur binnen 50 meter);
- dat er water om te drinken en om in te baden aanwezig is. Daarbij moet er binnen 1 á 2 meter hogere struiken aanwezig zijn als dekking om op te drogen;
- dat er voldoende veiligheid is tegen predatoren. Dit geldt voor de nestplaats zelf, als ook dat er voldoende opgaand groen in de directe omgeving aanwezig is als dekking voor volwassen vogels of (net uitvliegende) jonge vogels;
- dat ze van voldoende duurzaam materiaal zijn en op een voldoende duurzame wijze worden geïntegreerd, bevestigd of ingemetseld. Het hangt van meerdere factoren af of de duurzaamheid voldoende is, bijvoorbeeld het type materiaal (hout, houtbeton, aardewerk, etc.), de houtsoort (ceder en robinia zijn duurzamer dan vuren of grenen), de wijze van ophanging, de aangebrachte plek (bijvoorbeeld onder een dakgoot of een andere vorm van overhang of vol in zon en wind), het te verwachten gebouwbeheer (bij schilderwerk verdwijnen regelmatig aangebrachte voorzieningen) en of het beheer en onderhoud van de voorziening (herstel bij gebreken) geregeld is;
- dat het materiaal waarvan ze zijn gemaakt niet behandeld is met chemische middelen;
- dat het beheer van het gebouw (en de ecologisch functionele omgeving) duurzaam geregeld is. Het gaat om een duurzame maatregel voor de lange termijn. Dit beheer moet gebeuren in een periode dat verstoring niet of minimaal optreedt.

Bijlage III; Locaties tijdelijke mitigatie

Figuur 7; Tijdelijke voorzieningen egel en al reeds geplaatste kasten voor de huismuis en vleermuis in de directe omgeving van het plangebied

Figuur 8; Tijdelijke voorzieningen egel en al reeds geplaatste kasten voor de huismuis en vleermuis in de directe omgeving van het plangebied, ingezoomd

Bijlage IV; toekomstige situatie, permanente mitigatie

Figuur 9; Exacte locaties van de permanente mitigatie vleermuizen en huismussen

Figuur 10; Permanent leefgebied en voorzieningen voor de egel